

Statenmededeling

Onderwerp

Voorkeursalternatief Windenergie A16

Datum

24 oktober 2017

Documentnummer

GS: 4265540

PS: 4267845

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De vaststelling van GS van het voorkeursalternatief Windenergie A16

Aanleiding

In de Structuurvisie Windenergie op Land (31 maart 2014) heeft het Rijk afspraken met de provincies gemaakt over hun opgave voor windenergie die eind 2020 gerealiseerd moet zijn. De opgave voor provincie Noord-Brabant is 470,5 MW. De regio West-Brabant heeft aangeboden hiervan 200 MW te realiseren. Het plaatsen van windmolens langs de A16, met een gezamenlijk vermogen van minimaal 100 MW is hiervan een onderdeel.

De gemeenten Moerdijk, Drimmelen, Breda en Zundert en de provincie Noord-Brabant hebben op 1 december 2015 een convenant gesloten. Daarin hebben zij afgesproken dat de provincie een Provinciaal Inpassingsplan (PIP) gaat opstellen voor windmolens langs de A16 met een gezamenlijk vermogen van minimaal 100 MW. De vier gemeenten en de provincie werken in dit project nauw samen. De stuurgroep Windenergie A16, bestaande uit portefeuillehouder Van Merrienboer (voorzitter) en de portefeuillehouders uit de vier gemeenten, geeft richting in dit project.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage is het PIP m.e.r.-plichtig¹. Het milieueffectrapport (MER) bestaat uit zowel een plan- als een project-MER: een zogenaamd 'combi-MER'. In het kader van de m.e.r.-plicht is op 7 december 2016 de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) vastgesteld door GS. Met de NRD als basis, zijn uiteindelijk 11 alternatieven onderzocht op milieueffecten. De voorlopige onderzoeksresultaten zijn 10 juli 2017 vrijgegeven en gepresenteerd

¹ de procedure van de milieueffectrapportage wordt met m.e.r. aangeduid. Het milieueffectrapport wordt afgekort tot MER

in een gezamenlijke bijeenkomst van vier gemeenteraden en PS in Breda. Daarna hebben de raden en PS input meegegeven aan hun portefeuillehouder voor het op te stellen voorkeursalternatief (VKA).

Datum

24 oktober 2017

Documentnummer

GS : 4265540

PS : 4267845

Deze input is verwerkt in het voorkeursalternatief dat vervolgens uitgebreid is besproken in de stuurgroep. Voor het grootste deel van de locaties in het VKA bestaat er draagvlak bij de gemeenten. Alleen rondom de locatie Klaverpolder is er discussie. Het advies van de gemeenten heeft geleid tot voorliggend VKA waarbij is uitgegaan van beperken hinder van geluid en zekerheid voor realisatie van minimaal 100 MW. In de bijeenkomst van 24 oktober hebben GS het VKA vastgesteld.

Bevoegdheid

GS zijn bevoegd om het voorkeursalternatief in het kader van de m.e.r. vast te stellen. Het voorkeursalternatief maakt onderdeel uit van het MilieuEffectRapport (MER). De stuurgroep heeft geen formele bevoegdheid. Op basis van de Provinciale Coördinatie Regeling zijn PS bevoegd om een besluit te nemen over MER, PIP en vergunningen. Naar verwachting nemen PS een besluit in het 2^e kwartaal 2018. Het project Windenergie A16 is onderdeel van het [Uitvoeringsprogramma Energie](#) waarvoor u 20 mei 2016 de begrotingswijziging hebt vastgesteld.

Kernboodschap

1. Het voorkeursalternatief leidt tot minimaal 100 MW aan windenergie.

Het VKA voorziet in ongeveer 107 MW aan windmolens inclusief de reeds gerealiseerde windmolens op Hazeldonk. De 107 MW biedt enige marge om tegenvallers zoals een niet-sluitende business case, de radartoets of (te) hoge bekabelingskosten op te vangen. Hoewel in het VKA wordt uitgegaan van 107 MW aan windenergie, is het aan de ontwikkelaars om binnen een bepaalde bandbreedte een windmolentype te kiezen. De grote ontwikkelaars langs de A16 zijn bereid om hierover afspraken te maken.

Met een plan voor 107 MW komen de gemeenten en provincie de afspraken met het Rijk, zoals gemaakt bij de overdracht van de coördinatiebevoegdheid, na.

2. Geluidshinder voor omwonenden beperken is het leidende principe

In het voorkeursalternatief bevinden zich 25 woningen die binnen de contour van de wettelijke geluidsnorm van [47 dB L_{den}](#)² liggen. Al deze woningen zijn door ontwikkelaars gecontracteerd als bedrijfswoning en worden daarmee

² L_{den}: een gewogen jaargemiddeld geluidsniveau op een bepaalde locatie. Het geluidsniveau wordt gemiddeld over de dag-, avond- en nachtperiode bepaald waarbij voor de avond en nacht resp. +5 en +10 dB bij de gemiddeldes worden opgeteld. De stillere periodes tellen daarmee zwaarder mee in het gemiddelde. (Factsheet geluid, RVO, 2016). Bij de wettelijke norm van 47 L_{den} ervaart 8-9% van de inwoners ernstige geluidshinder (Kennisericht 'Geluid van windturbines', 2015).

onderdeel van de inrichting. Dit betekent dat de ontwikkelaars de betreffende eigenaren extra voorzieningen aanbieden geboden of vergoedingen verstrekken. In het gebied van 1 kilometer aan weerszijden van de A16 staan bijna 11.000 woningen. Volgens het m.e.r.-onderzoek bevinden zich daarvan 107 woningen in een gebied waar de geluidsbelasting meer is dan gemiddeld 42 dB L_{den}^3 , ofwel 1% van het totaal aantal woningen. Dat betekent dat de windmolens afhankelijk van windrichting, -snelheid en achtergrondgeluid hoorbaar zijn.

Door een intensieve optimalisatie van de locaties in de 11 alternatieven leidt dit VKA tot een lager aantal dan in ieder van de onderzochte 11 alternatieven. Met het tegengaan van geluidshinder wordt tegemoet gekomen aan een belangrijk uitgangspunt dat Provinciale Staten, vier gemeenteraden, bewoners en klankbordgroep ons hebben meegegeven.

3. Het VKA heeft ruimtelijke kwaliteit

Ruimtelijke kwaliteit is - na geluid - het meest leidend in het VKA. Dit uit zich in het vrijwaren van windmolens in (zeer) kwetsbare landschappen (Trippelenberg, Weimeren en Rooskensdonk).

Het ontwerp van robuuste clusters van windmolens rond knooppunten beperkt de visuele hinder voor omwonenden. De bewoningskernen worden niet omsloten door windmolens maar kennen in ruime mate 'vides'. Dit zijn vrije zichtlijnen die niet worden verstoord door windmolens. Door de keuze voor hoge windmolens (180-210 m tiphoogte) in het VKA kan worden volstaan met minder windmolens die op maximale afstand staan van bewoningskernen.

Er is gekozen voor clustering op knooppunten van snelwegen en rond de werklandschappen Hazeldonk en Klaverpolder. De opstellingsprincipes van het VKA weerspiegelen de aanwezige landschapstypen: rechtlijnig op het landschap van de zeelei, meer onregelmatige clusters op het dekzandlandschap.

Door de windmolens te concentreren rondom de knooppunten zorgen ze voor een markering van het energielandschap A16. Ze vormen als het ware 'de toegangspoorten' voor de weggebruiker komende vanuit de aangrenzende snelwegen.

4. Het VKA is acceptabel voor omwonenden en belanghebbenden

Bij de realisatie van windenergie op land kan niet gesproken worden van draagvlak. 'Niemand zit te wachten op de komst van 200 m hoge windmolens in zijn achtertuin' verwoordde een deelnemer tijdens de laatste klankbordgroepbijeenkomst de gevoelens van de aanwezigen, maar: 'Het voorliggende VKA is wel het minst slechte'. Dit werd met een applaus door de klankbordgroep beantwoord. Acceptatie is bij velen het hoogst haalbare.

³ 42 dB L_{den} -contour: in het MER Windenergie A16 is deze onder de wettelijke norm gelegen contour onderzocht. Door het gewogen gemiddelde komt de werkelijke geluidsbelasting aan de gevel niet boven 37-38 dB uit. Bron: mondelinge mededeling Bosch & Van Rijn

Datum

24 oktober 2017

Documentnummer

GS : 4265540

PS : 4267845

Vanaf het eerste moment in het planproces is in ruime mate aandacht besteed aan procesparticipatie van omwonenden en belanghebbenden. Daarbij is nauw opgetrokken met de vier gemeenten. Veel aandacht is besteed aan een goede informatievoorziening en communicatie. Dit maakt niet dat mensen minder mild over de komst van windmolens denken, maar men voelt zich wel gehoord. De procesparticipatie heeft geleid tot aanzienlijke verbetering in het voorkeursalternatief. In iedere fase van het proces is de input uit informatierondes voor omwonenden en klankbordgroepbijeenkomsten verwerkt in de alternatieven en uiteindelijk in het VKA. De hoge windmolens in het VKA, het vrijhouden van kernen en de sterke focus op het reduceren van geluidshinder zijn direct gevolg van de procesparticipatie. In de communicatie is telkens nauwkeurig aangegeven tot welke veranderingen de input heeft geleid. Dit heeft tot dusver tot een grotere acceptatie geleid.

Datum

24 oktober 2017

Documentnummer

GS : 4265540

PS : 4267845

5. Draagvlak van gemeenten voor het VKA: bijna unaniem

Er is in de Stuurgroep overeenstemming over de opstelling van 25 van de 29 windmolens in de gehele zone waarmee ten opzichte van de onderzochte alternatieven zowel de geluidshinder als de impact op natuur verdergaand wordt gereduceerd. Dat is zonder meer positief. Om te kunnen voldoen aan de vereiste 100 MW zijn echter 29 posities nodig. In het VKA worden deze gevonden door extra molens bij Klaverpolder in het gebied tussen de A16 en de spoorlijn. Deze locatie is het best passend uit oogpunt van beperking van de geluidshinder en beperking van de impact op natuur/landschap. Deze locatie krijgt op dit moment geen steun vanuit de gemeenten Moerdijk en Drimmelen. Een VKA van tenminste 100 MW is ook een vereiste om te voorkomen dat we als overheden op basis van de Electriciteitswet gehouden worden om medewerking te verlenen aan solitaire projecten in het gebied, waarbij - bijvoorbeeld - de randvoorwaarde van sociale participatie niet kan worden geborgd.

Onze inzet is erop gericht om het overleg met de gemeenten voort te zetten om ook voor deze laatste posities het draagvlak te versterken.

6. Sociale Participatie

Alle ontwikkelaars die binnen het VKA vallen hebben in april jl. de Green Deal ondertekend en daarmee bieden zij GS de mogelijkheden om de sociale participatie goed te borgen, conform de wens van PS. De eerste pijler van de sociale participatie heeft daarmee een gelijk speelveld gecreëerd voor alle ontwikkelaars. Ook is afgesproken dat direct omwonenden meer zullen profiteren van de opbrengst van de windmolens. Het betreft hier de inwoners in de zone van met een geluidsbelasting tussen 42 dB L_{den} en 47 dB L_{den} .

Om tot een goede verdeling van het rendement van de dorpsmolens te komen, wordt door de gemeenten en betrokken stichtingen hard gewerkt aan een plan. Hierover worden ook aanvullende afspraken gemaakt met de ontwikkelaars die op basis van het VKA in aanmerking komen voor realisatie van windmolens.

Consequenties van het VKA

1. het MER wordt afgerond

Na besluit van GS over het VKA zullen alle milieueffecten van het VKA opnieuw doorgerekend worden en kan het MER worden afgerond. Voor het project Windenergie A16 wordt een online-MER ontwikkeld: het eerste online-MER van de provincie Noord-Brabant. Daarmee wordt de informatie van de MER beter toegankelijk en leesbaar gemaakt.

Datum

24 oktober 2017

Documentnummer

GS : 4265540

PS : 4267845

2. Start volgende fase van het project: ontwerp-PIP, vergunningprocedure en uitwerking sociale participatie

Het VKA vormt de start voor het opstellen van het ontwerp-PIP en de vergunningverlening. Om het aantal vergunningaanvragen te beperken zullen ontwikkelaars één of meerdere project-BV's oprichten en informatie aanleveren voor de vergunningaanvraag. De locaties van de dorpsmolens moeten worden bepaald. De kaders voor de verdeling van de opbrengsten moeten worden vastgesteld en de anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars voorbereid. Met de omgevingsdienst wordt invulling gegeven aan de wens van PS om tot een gedegen én innovatieve monitoring en handhaving te komen.

3. Samenwerking met de vier gemeenten voortzetten

De afgelopen periode is op bestuurlijk en ambtelijk niveau constructief en intensief samengewerkt aan het project Windenergie A16. Dat voor het voorkeursalternatief uiteindelijk geen unaniem draagvlak is gevonden, wordt door alle partijen betreurd. Graag geven we gehoor aan de oproep van de gemeente Breda en Zundert om in het vervolgtraject deze goede samenwerking voort te zetten. Wij gaan er vanuit dat het ontbreken van unanimiteit voor het VKA hiervoor geen belemmering vormt.

Europese en internationale zaken

Met het project Windenergie A16 geven GS invulling aan de afspraken die Nederland met de EU heeft gemaakt op het vlak van duurzame energie en klimaat.

Communicatie

Vanwege de grote impact van windmolens op de omgeving, is in het gehele traject veel aandacht besteed aan communicatie met alle stakeholders, met daarbij de nadruk op dialoog en persoonlijk contact, naast volledige en tijdige (digitale) informatievoorziening. Deze aanpak zetten we in het vervolgtraject voort.

De gemeenten en provincie dragen gezamenlijk zorg voor zorgvuldige communicatie met alle stakeholders over het voorkeursalternatief. De eerste aandacht gaat daarbij uit naar het informeren van direct omwonenden. Op korte termijn gaan wij op meerdere locaties met direct omwonenden in gesprek.

Op de website www.windenergiea16.nl is informatie over het voorkeursalternatief beschikbaar. Via deze website zijn de toekomstige windmolens volgens het voorkeursalternatief ook via [virtual reality](#) te bekijken vanuit verschillende plekken in het gebied.

Datum

24 oktober 2017

Documentnummer

GS : 4265540

PS : 4267845

In de communicatie wordt verwezen naar mogelijkheden om te reageren op het VKA in de fase van het inpassingsplan.

Vervolg

24 oktober	Besluit GS voorkeursalternatief
25 oktober	Actieve communicatie met stuurgroep
november	<ul style="list-style-type: none">• uitwerken vka• tekenen intentieovereenkomst met ontwikkelaars
eind december	Ontwikkelaars dienen een vergunningaanvraag in
jan. - april	<ul style="list-style-type: none">• opstellen ontwerpvergunningen• opstellen ontwerp-PIP• wettelijk vooroverleg ontwerp-PIP
2018	
medio april	<ul style="list-style-type: none">• tekenen anterieure overeenkomst• terinzagelegging ontwerpvergunningen en ontwerp-PIP (incl. MER)
2018	
juni-juli 2018	Vaststelling PIP en vergunningen

Bijlagen

- Kaart voorkeursalternatief

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: de heer F.T.M. Schippers, (073) 680 84 17,
fshipppers@brabant.nl, afdeling Ruimtelijke Ontw. Midden-West van cluster
Ruimte.

Opdrachtnemer: de heer E.A.M. Bruggink, (073) 680 82 39,
ebruggink@brabant.nl, afdeling Ruimtelijke Ontw. Noord-Oost van cluster
Ruimte.

Datum

24 oktober 2017

Documentnummer

GS : 4265540

PS : 4267845